

MIŠNAN, TOSEFTAN JA TALMUDIN SISÄLTÖ

Johanan Ben-Israel 5769 — יוחנן בן-ישראל ה'תשס"ט

Vuorilinnan Opintokeskus – <http://www.metzudah.com>
Copyright © Johanan Ben-Israel 2008

Päivitetty 25.12.2008

JOHDANTO

Mišna, *Tosefta* ja *Talmud* jakautuvat kuuteen järjestykseen tai osaan, *seder*. Kukin *seder* jakautuu traktaatteihin, *masseket*, jotka on puolestaan jaettu numeroituihin lukuihin. Mišna käsittää kaikkiin *Tooran* käskyihin liittyvän aiemmilta sukupolvilta perityn tradition, joka kiteytyi nykyiseen muotoonsa vuoteen 200 tultaessa. Tradition mukaan Mišnan kirjoitti rabbi J^ehuda HaNasi (Rabbenu HaQadoš). Mišna, ilman mitään kommentaareja, on noin Raamatun laajuinen teos.

Toseftaan on koottu Mišnan lisäykset ja toisinnot, ja se on noin kolme kertaa Mišnan kokoinen. *Talmud* on Mišnan ja *Toseftan* laaja kommentaari. Ensin kirjoitettiin melko suppea *Jerusalemilainen Talmud (Jerušalmi)* Israelin alueella, sittemmin valtavan laaja *Babylonialainen Talmud (Bavli)* muinaisen Babylonian alueella 500-luvulle tultaessa. *Talmud Bavli* käsittää usein toista hyllymetriä käsittävän kirjasarjan. *Talmud Jerušalmi* on siihen verrattuna vain noin kolmasosan kokoinen.

Talmud ei käsittele kaikkia Mišnan traktaatteja, koska pyhäkköä ja teokraattista Israelin valtiota ei enää ole, ja näin kaikkia käskyjä ei voi noudattaa *Tooran* ja Mišnan tradition mukaisesti. Kuitenkin rabbiinisessa juutalaisuudessa monia pyhäkön toimituksiin liittyviä asioita tuotiin synagoogapalvelukseen ja juutalaiseen kotiin juuri Talmud Bavlin opetuksen kautta.

Jokaisella Talmudin sivulla on ensin katkelma Mišnan tekstistä. Sen jälkeen seuraa *gemara*, Mišnan selitys. *Gemarassa* käsitellään *Toseftaa* ja aiheeseen liittyvää rabbiinista tietoutta, se sisältää myös aineksia juutalaisesta traditiosta, joista tunnetuin Talmudin ulkopuolella on *Aggada*, perinteen kertova aines. Nykyisin Talmud käsittää monia eri kommentaareja ja selityksiä, jotka on järjestetty sivujen marginaaleihin.

Mišna ja *Tosefta* on kirjoitettu hepreaksi, mutta *gemaran* selittävä osa on kirjoitettu pääosin arameaksi.

Painettu Talmud noudattaa perinteistä jo vuosisatoja käytössä ollutta sivujärjestystä, jolloin kätevin tapa viitata johonkin kohtaan on käyttää sivunumeroita. Nykyisinkin useat painolaitokset ovat vain näköispainoksia tai täsmälleen samoin ladottuja laitoksia.

LYHENTEET

- M Mišnan lukujen määrä traktaatussa
- J Jerusalemilaisen Talmudin sivumäärä Mišnan traktaatin käsittelyssä
- B Babylonialaisen Talmudin sivumäärä Mišnan traktaatin käsittelyssä

שָׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה — MIŠNAN KUUSI SEDERIÄ

סֵדֶר זְרַעִים	<i>séder z^erā'îm</i>	SEDER SIEMENET
בְּרָכוֹת	<i>b^erākôṭ</i>	Siunaukset ja rukoukset (M 9, J 68, B 64)
פְּאָה	<i>pē'â</i>	Jälkikorjuu ja hyväntekeväisyys (M 8, J 37)
דְּמַאי	<i>d^emáj</i>	Tuotteet joista mahdollisesti maksettava kymmenys (M 7, J 34)
כִּלְאִים	<i>kil'ájim</i>	Erilaisia viljeltyjen ravintokasvien siemeniä, hedelmäpuita ja kotieläimiä (M 9, J 44)
שְׁבִיעִית	<i>š^evī'îṭ</i>	Sapattivuosi (M 10, J 31)
תְּרוּמוֹת	<i>t^erūmôṭ</i>	Leeviläisten pappien osuudet (M 11, J 59)
מַעֲשְׂרוֹת	<i>ma^{ca}śrôṭ</i>	Kymmenys leeviläisille ja köyhille (M 5, J 26)
מַעֲשֵׂר שְׁנִי	<i>ma^{ca}śer š^enî</i>	Toinen kymmenys ja sen tuominen Jerusalemiin (M 5, J 33)
חֻלָּה	<i>ḥallâ</i>	Jauhouhri leeviläisille papeille (M 4, J 28)
עֲרֻלָּה	<i>ʿorlâ</i>	Puiden esinahka, kolme ensimmäistä vuotta kun hedelmäpuista ei kerätä satoa (M 3, J 20)
בְּכוּרִים	<i>bikkūrîm</i>	Ensihedelmien tuominen uhriksi pyhäkköön (M 3, J 13)

סֵדֶר מוֹעֵד	<i>séder mō'éd</i>	SEDER JUHLA - AIKA
שַׁבָּת	<i>šabbâṭ</i>	Sapattisäädökset (M 24, J 92, B 157)
עִירוּבֵינ	<i>ʿērūvîn</i>	Sapatin rajoitukset (M 10, J 65, B 105)
פְּסָחִים	<i>p^esāḥîm</i>	Hapan ja happamaton leipä sekä pääsiäisuhrit (M 10, J 71, B 121)
שְׁקָלִים	<i>š^eqālîm</i>	Pyhäkköšekeli ja pyhäkkötoimitukset (M 8, J 33)
יּוֹמָא	<i>jōmâ</i>	Suuren sovituspäivän uhrit ja paasto (M 8, J 42, B 88)
סֻכָּה	<i>sukkâ</i>	Lehtimajan rakentaminen, neljä lajia ja lehtimajanjuhlan käytännöt pyhäkössä (M 5, J 26, B 56)
בֵּיצָה	<i>bēšâ</i>	Yleisiä juhliin liittyviä säädöksiä (M 5, J 22, B 40)
רֹאשׁ הַשָּׁנָה	<i>roš haššānâ</i>	Kuukausien ja vuosien määrittäminen, šofariin puhaltaminen ja roš haššanan rukoukset (M 4, J 22, B 35)
תַּעֲנִית	<i>ta^{ca}nûṭ</i>	Säännölliset paastopäivät (M 4, J 26, B 31)
מִנְחָה	<i>m^egillâ</i>	Puurimjuhla (M 4, J 34, B 32)
מוֹעֵד קָטָן	<i>mō'éd qātân</i>	Suurten juhlien välipäivät (M 3, J 19, B 29)
חֲגִיגָה	<i>ḥāgīgâ</i>	Juhlat joita kuuluu tulla viettämään Jerusalemiin (M 3, J 22, B 27)

סדר נשים *séder nāšîm* SEDER NAISET

יבמות	<i>j^evāmôṭ</i>	Leeviläisten avioliitto, kiellot avioliitossa ja todistus aviomiehen kuolemasta (M 16, J 85, B 122)
כתבות	<i>k^etubbôṭ</i>	Avioliittosopimukset (M 13, J 72, B 112)
נדריים	<i>n^edārîm</i>	Lupauksen antaminen (M 11, J 40, B 91)
נזיר	<i>nāzîr</i>	Nasiirisäädökset (M 9, J 47, B 66)
סוטה	<i>sōṭâ</i>	Aviorikokset, murhat joissa syyllistä ei tiedetä ja sotasäädökset (M 9, J 47, B 49)
גטין	<i>gittîn</i>	Avioero, erokirjan kirjoittaminen ja lähettäminen (M 9, J 54, B 90)
קדושין	<i>qiddūšîn</i>	Avioliiton solmiminen ja polveutuminen (M 4, J 48, B 82)

סדר נזיקין *séder n^ezîqîn* SEDER VAHINGOT

בבא קמא	<i>bāvâ qammâ</i>	Suorat ja epäsuorat vahingot (M 10, J 44, B 119)
בבא מציעא	<i>bāvâ m^ešîcâ</i>	Menetykset, lainat, työt ja palkkasopimukset (M 10, J 37, B 119)
בבא בתרא	<i>bāvâ bātrâ</i>	Kauppakumppanuus, liiketoiminta, myyntitulot, velkakirjat ja perinnöt (M 10, J 34, B 176)
סנהדרין	<i>sanhedrîn</i>	Tuomioistuimet, rikoslait ja uskon periaatteet (M 11, J 57, B 113)
מכות	<i>makkôṭ</i>	Rankaiseminen ruoskimalla (M 3, J 9, B 24)
שבועות	<i>š^evūcôṭ</i>	Valat (M 8, J 44, B 49)
ערויות	<i>ʿ^edujjôṭ</i>	Kokoelma erilaisia ja eri aiheisia todistuksia (M 8)
עבודה זרה	<i>ʿ^avōdâ zārâ</i>	Erottautuminen epäjumalanpalvelemisesta ja epäjumalanpalvelijoista (M 5, J 37, B 76)
אבות	<i>ʾāvôṭ</i>	Isien sanat ja sanonnat, aiempien sukupolvien opetuksia, viisaita lausahduksia ja etiikkaa (M 6)
הוריות	<i>hōrājôṭ</i>	Väärät tuomiot ja niiden oikaiseminen (M 3, J 19, B 14)

סֵדֵר קִדְשִׁים *séder qodāšîm* SEDER P Y H Ä T

זְבָחִים *z^evāhîm* Uhraussäädökset (M 14, J 120, B 14)

מִנְחֹת *m^enāhôt* Ruokauhrit, tsitsit eli tupsut viitan neljään kulmaan ja tefillin eli raamatunlausekotelo otsalle ja käteen (M 13, B 110)

חֲלִין *hullîn* Eläinten teurastaminen ja ruokasäädökset (M 12, B 142)

בְּכוֹרוֹת *b^ekōrôt* Esikoiset, eläinten esikoiset ja vialliset eläimet (M 9, B 61)

עֲרֻכִין *^crākîn* Pyhäkön antien ja maan arvioiminen (M 9, B 34)

תְּמוּרָה *t^emūrâ* Eläinuhrin vaihtaminen (M 7, B 34)

כְּרִתוֹת *k^erētôt* Synnit joista seuraa hävittäminen ja niiden uhrit (M 6, B 28)

מַעֲלָה *m^e‘lâ* Synnit pyhäkön omaisuutta kohtaan ja niiden sovitus (M 6, B 22)

תָּמִיד *tāmîd* Päivittäiset uhrit pyhäkössä (M 7, B 8)

מִדּוֹת *middôt* Pyhäkön mitat (M 5)

קִנְיִים *qinnîm* Mitä tehdä kun erilaiset uhrit ovat sekoittuneet (M 3)

סֵדֵר טְהָרוֹת *séder t^ehārôt* SEDER P U H T A U D E T

כְּלִים *kēlîm* Saastuttavat asiat ja eri tavaroiden herkkyys saastua (M 30)

אֶהָלוֹת *‘ohālôt* Kuolleesta saastuminen (M 18)

נִגְעִים *n^egā‘îm* Pitaali (M 14)

פָּרָה *pārâ* Punaisen hiehon tuhkan valmistaminen ja puhdistautuminen kuolleesta saastumisen jälkeen (M 12)

טְהָרוֹת *t^ehārôt* Erilaisia puhdistautumissäädöksiä (M 10)

מִקְנָאוֹת *miqwā‘ôt* Puhdistautumissäädökset miqwe-upotuskasteen kautta (M 10)

נִדְהָ *niddâ* Naisen kuukautisiin liittyvä epäpuhtaus (M 10, J 13, B 73)

מִכְשִׁירִין *makšîrîn* Ruoan saastuminen (M 6)

זְבִים *zāvîm* Vuoto ja siitä puhdistautuminen (M 5)

טְבוּל יוֹם *t^evûl jôm* Keskustelua saastaisuudesta (M 4)

יָדַיִם *jādájim* Käsien saastaisuus (M 4)

עֲקָצִין *^cqāšîn* Mahdollisesti saastuttavien asioiden luokittelua (M 3)
